№ 95
მაისის 2, პარასკევი 1903 წ.

1877

ივერია

№ 95
მაისის 2, პარასკევი 1903 წ.

1903

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

პირველ მაისიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ივერია“

ჰღირს 7 მან. 25 კაპ.

გაზეთის „ივერიის“ ფასი თვეობით 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ.25 კ., 7 თვით—6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ., 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

სამკერვალო
ქალთა ტანისამოსისა.

ვღებულობთ ქალთა ტანისამოსს შესაკერად

ᲫᲕᲔᲚᲐᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲮᲔᲚ-ᲛᲘᲡᲐᲦᲕᲔᲓᲔᲜ ᲤᲐᲡᲐᲓ.

ვიყენთ შეგირდებს და ვამლევთ გაკვეთილებს ჭრა-კერვისას და სხვა-და-სხვა ხელთ-საქმისას.

ᲐᲫᲕᲝ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲨᲔᲡᲐᲙᲔᲠᲐᲓ

კაგა-ანაფორა
და სხვა საასულიერო საოს�sელი.

ტფილისი. წმ. გიორგის (ქაშვეთის) ქუჩა, სახლი ა.რ.ჯუკანიძისა, № 12, ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ.

ჭრა-კერვისა და ხელთ-საქმის სახელოსნოს გამგე **ᲐᲜᲐ ᲛᲔᲠᲙᲕᲘᲚᲐᲫᲘᲡᲐ.**

ს.-პეტერბურგის კომპანია
„ნადეჟდა“

ზღვით, მდინარით და ხმელეთით გაგზავნილ საქონლის დასაზღვევად, ტვირთის გასაგზავნად და ქონებათა ცეცხლისაგან დასაზღვევად

დაარსებულია 1847 წელს.

პირითადი თანხა . . . . . 1.650.000 მან.
სათადარიგო თანხა . . . . . 2.664,808 მან.

I. გაგზავნა ტვირთისა.

300 საგენტოზედ მეტია ავრცობილ რუსეთის ყველა უმთავრესს ადგილს, კაკუასიაში, შუა აზიაში, სიბერიში და შორეულ აღმოსავლეთამდე, აგრეთვე ევროპიდან ამერიკამდეგენელნი ჰქონენ უმთავრესს ქალაქებში სახლე

არ-კარად.

კომპანია კისრულობს გაგზავნას და კადაზღვას ყოველ-გვარ საქონლისა და ნივთისას, მიდებას და ჩაბარებას სახლში, სწეფოსა და ბანაზაზე.

კისრულობს ჩაბარება ბარგი გამგზავნთა მიერ ადგილშეულ პირობით (ფასს-დადებით გამგზავნის ნარჯზედ, ეუფლის გაგზავნი დემენთ საქონლის გაგზავნისათვის იქ, ს

ᲒᲝᲠᲪᲘᲡᲒᲐᲜ წინადადება ერთხმად მიიღო ქალაქის გამგეობამ.

◆ კავკასიის სასტატისტიკო კომიტეტის განყოფილებას განუზრახავს გამოსცეს ყოველ წლიერ, რეგულებად „ცნობანი“. ამ გამოცემაში იქნება მოთავსებული კავკასიის სასტატისტიკო კომიტეტის კრებაზედ გადაწყვეტილი დადგენილებანი, წარილი ამბები, როგორც გუბერნიის, ისრე სამაზრო სასტატისტიკო კომიტეტებისა და სხვა. ეს „ცნობანი“ გაეგზავნება მუქთად ყველა სოფლებს და დაწესებულებას.

◆ გუნშინ, 1 მაისს ტფილისის სათავადაზნაურო სკოლის მოწყობენი მთელის დღით წავიდნენ ოქრო-ყანაისა და ტაბახმელისაკენ საეკსკურსოდ.

◆ ტფილისის ეპეპთა მესამე გიმნაზიის მოწყობენი 10 მაის წავლენ კოჯორში.

◆ რაც ხანი გავიდა, თანდათან უფრო ქრთულდ კაჯეთისა და სიმერეთის სიფეოდალური ფეხს აიდგამს. ეს ადგილნები სიმერეთისა და კაჯეთის საქმისა ცხადად ეტეობა ტფილისის ქარეულდობასა. ისე საფმე მიეცადეთეული არ დასაფუძვდება, რომ მისი ეროვნულუფლები ქართველ მეცადობენდ არ ეხეტრობენენ. როგორც ეარმი, ისე ფხანთა, უფრო-კი ქორწილში, ეველ ხალისს აწეს სიმღერა-კაჯეთისს.

თუმცა კაჯეთის სიეკორეული ისე ცხადად სსნის, თუმცა ეეურადღეთს მაშეურინანიე ეკეკ და მეკადიეულნიე არიან, მანც, ჩვენდ სიმეუხარდ, ეეეერეთ მეკადიეულ ეეუნეი არ ეკრკ, მთა კაჯეთის სსნოეს ეეურ ადარეკ. ეინე არ მეთნა, ბრალეთნი და ეარალეი, კაჯეთის ოსტატ-ებსა ჩეეთის და მთა ამხანაკეეს ქართულ კაჯეთის დარსეთსაკ.

ამს ეინად ტფილისში დასაფდაკეეეულ იქმნა ეინმე ალ. ძ.; მაეკეეულ იქმნეს სიეკადიოზის ეკკლესიის მეკადიეკეხი. 15 კაცის მეკეერ,—5 კაცი მოეკდ და ამ ხეთს კაცმა ისე ეკეხლინა კაკეთის, რომ მეორეულმა კაკეთის კანერძოს ადეკრძალა მეკადიეულ. ესეთ მოეეშხადეულ მეკადიეულთ ეეხლ ადეკრძალეთ ქართეული კაკეთს და მეს დამხინჯეკეთ,—ამმოთხეკენ სიეკერში მეოფხი.

◆ დღეს ქალაქს კამეკეობისა და ხარეთს ფეეეხოთ კაეეე კეთილთან ეეეერთ კრეკ ინეეეეს. კრეკეზედ კანიხილეკეს ეეურსა და ხარეზედ ნიზრის დადეკის საკეეეს.

◆ ამ დღეკეში ტფილისის სამოსამართლო პალატაში კაიარსნ ნ. მ. ბიდლიეოკეს და ქალაქის კამეკეობის საკეეეს, ქალაქს ეკეეეეთ ნ. მ. ბიდლიეოკეეეს და ამ ხეთს კაკეეს ისე ეკეხლინა კაკეთის, რომ ეეორეულმა კაკეთის კანერძოს ადეკრძალა მეკადიეულ. ესეთ მოეეშხადეულ მეკადიეულთ ეეხლ ადეკრძალთ ქართეული კაკეთს და მეს დამხინჯეკეთ,—ამმოთხეკენ სიეკერში მეოფხი.

◆ ამ დღეკეში ტფილისის სამოსამართლო პალატაში კაიარსნ ნ. მ. ბიდლიეოკეს და ქალაქის კამეკეობის საკეეეს, ქალაქს ეკეეეეთ ნ. მ. ბიდლიეოკეეეს ეეეე

ვლად უსამღვდელოებამამ აასრულა ბლალოჩინის თხოვნა და ეტლით მობძანდა ეკკლესიაში.

ეკკლესიის გალავანში მის მეუფეებას მიეგებენენ დაბის დეპუტატები და მიართვეს პურმარილი. იქვე გალავანში მწკრივად იდგნენ მოწაფეები: საეკკლესიო-სამრევლო სკოლისა, სამინისტრო და ქალების სასწავლებლის მოწაფეები თავიანი მასწავლებლებით და ზედამხედველით. ეკზარხოს თან ახლდა ეკკლესიაში ქუთაისის გუბერნიის სამრევლო სკოლის ზედამხედველი ბ-ნი ვასილიევი, ბლაღონინი მღვდელი მამა ქ. ციცკი“შვილი და მღვდელ-მონაზონი მ. გერასიმე. ეკკლესიაში მის მეუფებას მიეგება სიტყვით წინამძღვარი იმავე ეკკლესიის ბლ. მღვდ. ერმალოზ კანდელაკი და მიართვა მას წმინდა მღვთისმშობლის ხატი. მერმე ეკზარხოსმა წარმოსთქვა გრძნობიერი სიტყვა, დალოცა საზოგადოება და გადმგზავრა ქუთაისს.

27 ამ თვეს აკურთხეს ახლად გახსნილი სამასწავლოს სახლი, სადაც მსაჯულად დანიშნული ბ-ნი კანდელაკი. კუთხეზეა დიდის ამბით იქმნება გადახდილი. სადილზედ მიპატიჟებული იყვნენ ბარათებით.

ნიკოლოზ კანდელაკი.

რუსეთი

ქ. კიშინევიდან ატყობინებენ სატახტო ქალაქის გაზეთებს: დღისით ეოტოოდენი მოძრაობაა ქალაქში. საღამოობით-კი საშორისებური სიჩუმე სუფევს. დაშინებული მცხოვრებლები ქუჩაში გამოსვლას ვერ ბედავენ. დანგრეული სახლები საშუბარო სურათს წარმოადგენენ. ბევრი ქალები და ბავშვები შიშისაგან ქუჩაზე შეიშალნენ. სხვათა შორის, ხალხი თავს დაესხა ებრაელ მასწავლებელის მოსე უშმირისკის ოჯახს, გაძარცვა მისი სახლი, ოფითონ უშმირისკის საშინლად სცემა და იქვე მიიგდო ეოტახლ-მკვდარი. უშმირისკის შვილი თავ-ზარ-დაცემული ქუჩაზე შეიშალა. ქუჩაში გამოვარდა, დაბოდა ქალაქში და მთელი დღე ტელეფონს ეძებდა, იმპერატორ ეიოლ2ლმს უნდა შეეატყობინონ ჩვენი უბედურების ამბავიო.

—აპრილის 20-ს ბესსარაბიის გუბერნატორმა ფონ-რაababნმა შეკრიბა ქ. კიშინევისა და ქალაქის ახლო მდებარე სოფლების საპატიო პირნი და მამასახლისები და გამოუცხადა: ქ. კიშინევში ებრაელებზე თავ-დასხმაში ვიღაც ბოროტ-მომქმედი კიკები იღებდნენ მონაწილეობას და ხალხმა ავრცელებდნენ ხმას: მთავრობისაგან ბრძანებაა მოსული, დახოცეთ ებრაელებიო, გიცხადებთ, რომ ამისთანა ბძანება თავის დღეში არ გამოუცია მთავრობასა. გთხოვთ ეს ჩემი სიტყვები ხალხს გადასცეთო.

— ქ. პეტერბურგის თვით-მართველობის დადგენილებით, სატახტო ქალაქის 200 წლის იუბილეზე მიწვეულ იქნებიან წარმომადგენელნი რუსეთის ყველა საგუბერნიო ქალაქებისა და პეტრე დიდის დროს გაშენებულ სამაზრო ქალაქებისა.

— სამხრეთ რუსეთში ქ. ბახმუტის მხარეზე მრავალი მუშა ხალხია ჩამოსული შიდა გუბერნიებიდან სამეშოს საძებრად. ქარხანებში და მადნის მაღაროებში სამეშოო ადგილებია. კრიზისია ყველგან.

— რუსეთის გაზეთები იუწყებიან, რომ ამ მოკლე ხანში ქ. პეტერბურგში გამოვა ჟურნალი ბულგარულ ენაზე სახელწოდებით „დრუგ“ ი, რომლის განსაკუთრებული დანიშნულებაა - გააცნოს ბულგარელებს დღევანდელი რუსეთის ლიტერატურა.

— ქ. სარატოვის გაზეთებში გამოცხადებულია სარატოვის გუბერნატორის შემდეგი დადგენილება:

1) აღკრძალულია ყველგან სარატოვის გუბერნიაში მთავრობისაგან ნებაადართველი ყოველგვარს სახალხო ყრილობანი და კრებანი.

2) შეკრებილნი ვალდებულნი არიან დაიშალნენ პოლიციის მოთხოვნილების უმალვე.

3) აკრძალულია მცხოვრებთათვის თანამდებობის აღმსრულებელი პოლიციის მოხელეთა საქმეში გარევა.

4) ამ დადგენილების დამრღვევნი დაისჯებიან ადმინისტრატიულის წესით სამ თვემდის დაპატიმრებით ან 500 მან. ჯარიმით.

5) ეს დადგენილება უნდა დაბეჭდილ იქნას ქ.ქ. სარატოვისა და ცარიცინის ადგილობრივ გაზეთებში, უნდა ეცნობოს სამხერო ქალაქებისა და დაბა დეუბოვკას მცხოვრებთ დაბეჭდილი განცხადებით. სოფლებში-კი საერობო უფროსებმა უნდა გამოუცხადონ ხალხსაო.

უცხოეთი

ᲐᲕᲡᲢᲠᲘᲐ-ᲣᲜᲓᲠᲘᲐᲗᲘ. ამას წინად ავსტრიის გაზეთებში მოყვანილი იყო ცნობა იმის შესახებ, რომ კარლის თეატრში (ვენაშია) ჩეხურ საიუბილეო წარმოდგენის დროს, ოფიციალურ, სხვათა შორის, ჩეხი მინისტერი რეზეკიც დაესწრო, „სრულიად გერმანელებმა“ ჩეხთა საწინააღმდეგო დემონსტრაცია მოახდინეს. ამის გამო ვენის გერმანელთ გაზეთებიან ყურადღება მიიქცია ვენის ჩეხებსა და მათ ყოფა-ცხოვრებას. აღმოჩნდა, რომ ვენაში ჩეხთა რიცხვი 300—400 ათას ულრის ..გარდა მოხდელთა, ძოვაჭრეთა, ბანკებისა და კანტორების მსახურთა, ჩეხები—უმეტეს ნაწილად, მუშა-ხალხი ყოფილა. ყველაზედ მეტი ჩეხოთა მე-10 უბანში სცხოვრობს; შემდეგ მე-2, 11 და 16-ში. მათ შორის დიდად განვითარებულია საზოგადოებრივი ცხოვრება. ვენის უმთავრეს ნაწილში მოთავსებულია ორი საზოგადოება—«Slovanska Beseda» (კლუბი) და „Pokrok„—(პროგრესი); იქვეა საფინანსო დაწესებულება „ჩეხთა გამცესხებელი კასსა“. ტაბორიტთა ქეჩაზე მოთავსებულია სოკიოლისტ ჩეხთა საზოგადოებანი. დიდს სამსახურს უწევს ჩეხთა ეროვნულს განვითარებას „კომენსკის სახელობაზედ დაარსებული სკოლა“: ასობითი სწავლობს ამ სკოლაში ჩეხთა ბავშვები, თუმცა უფლებანი არა აქვთ და ამის გამო, სწავლის დამთავრების შემდეგ, რომელსაც სახელმწიფო სკოლაში უნდა დაიქირონ ეგზამენი უფლების მოსაპოვებლად. მესამე, და ეგზენები, ყველაზედ უფროს საყურადღებო ეროვნული დაწესებულება ჩეხთა „სახალხო სახლია“, რომელიც ამ შვიდიოდ წლის წინად დაარსდა მე-15 უბანში. ამ „სახლში“, რომელიც ამხანაგობის ხარჯითთა აგებული, გამართულია, სხვათა შორის, სცენა წარმოდგენებისა და კონცერტებისათვის; ამ სცენაზე გამოკეთებულია ვებერთელი სურათი „ჩეხია“, რომელიც მეტად აბრაზეს „სრულიად-გერმანელთ“. დარბაზის გვერდით მოთავსებულია მშვენიერი წიგნთსაცავი და რამდენიმე ოთახი კლუბისათვის. აქვე ასწავლიან ახალგაზრდა ჩეხებს, რომელნიც სამეშოოდ მოსულან ვენაში და გერმანელი-კი არ იციან, გერმანული ენას, რისთვისაც 1 კრ. უნდა იხადონ (კვირაში რა საათს ასწავლიან); აქვე იკრიბებიან ჩეხთა გამნასტიური საზოგადოება „სოკოლის“ (შევარდენს) წვერნი, „ომ ლადინა“ (ახალგაზრდობა) და საქველ-მოქმედო საზოგადოება „წმ. ეიაჩესლოვისა“. ეს უკანასკნელი, როგორც „კომენსკის“ საზოგადოება სულ ამის ცდასა და მზრუნველობაშია, რომ დარიბ მოსწავლე ბავშვებს გაუწიოს მფარველობა და პატრონობა. არსებობს აგრეთვე მრავალი სხვა საზოგადოებანი, რომელთა დანიშნულებაც ჩეხთა ეროვნული განვითარება და აღორძინებაა. თვით სახელწოდება ამ საზოგადოებათა ცხად ჰყოფს, რომ იგნი ეროვნულ საქმეს უნდა ემსახურებოდნენ: ი. გუსის, ჟიეეის, სვიატოპოლკ ჩეხის, პალაკიცისა, კელლარისსა და სხ. ვენის ყოველ უბანში გამართულია ჩეხური კლუბი—„Obcauska Beseda“. ახალგაზრდა ჩეხთა უმაღლეს სასწავლებელთა სტუდენტობას თავიანი განსაკუთრებული საზოგადოება აქვთ „Akaqemisky spoleh“. გარდა ამისა ვენაში არსებობს „ძმობა“ მართლ-მადიდებელთ ჩეხთა, რომელსაც ასოობთა ჰყავს წევრნი. ეს ძმობა დაარსა ვენის სადასპარო ეკკლესიის დეკანოზმა რაგასკომ.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ. სოციალისტთა დასის დეპუტატი ტერო რიშარი შეეკითხა პალატს რენის ზოგიერთ არისტოკრატთა მოწოდებისა შესახებ, რომელშიაც ინსტრუქციებენ ეპისკოპოსებს ჩეკეხავენენ და მას წინააღმდეგ პროტესტს აცხადებდნენ.

გაზ. „Soleil“-ის სიტყვით, მინისტრ-პრეზიდენტს ბაასი ჰქონია ერთ სენატორთან ღა, სხვათა შორის ბაგრის ინ ეპისკოპოსთა საქციელი, რომელნიც წინააღდეგნენ ჩემს უკანასკნელ ცირკულიარის კონკრეგაციათა შესახებ; ვიცი, ამის თაობაზე სენატში შემეკითხებიან, მაგრამ ეს სრულიადაც არ მაღონებს. სახელმწიფოსა და ეკკლესიას შორის იმდენად გამწვავდა დამოკიდებულობა, რომ უეჭველად უნდა მოეღოს ბოლო ასეთს მდგომარეობას. განთავისება ეკკლესიისა და სახელმწიფოისა აუცილებელი ზდება. როგორც-კი პალატა შეიკრიბება, წინადადებას შევიტან და შეეკითხები ნდობის გამოცხადების შესახებ. შეიძლება მხარი არ დამიჭირონ და ჩემს მაგალითის არ მიბაძონ, მაგრამ არც ამის მეშინის, უბრძოლველად იარაღს არ დავყრი, სამის წლის შემდეგ უნდა მოხდეს საზოგადო არჩევნები და ჩვენის პროგრამის დედა-აზრი ის იქნება, რომ საბოლოოდ გადავსწყვეტოთ სარწმუნოებრივ საკითხი. ყოველ ღონეს ვიხმარ, რათა არჩეულნიც ამ აზრს დაადგენენ

— ვაიმე, ვაიმე, გიო, მა'მ დათუა ვერ გიცვნია!

ცოტა ხანს ჩამოვარდა სიჩუმე, რომელიც ისევ დათუამ დაარღვია;

— მამული რომ გამოვატყაინო?

— ვერა, ვერა, რო არ მოხერხდება! მერეა ეი უხარო კაცია; ჰო, მამული აა?, მაგრამ რა გამოვიდა!

— ხარბიც რო ვაყიდვინო?!. აი, ჩემო გიო, შემოდგომამდის ხარგსაც ვაყიდვენ, მამულსაც გამოვატყინებ და... შენ ქალსაც მივათხოვებ .. ჰა-ჰა-ჰა-ა!!.

აქ დათუამ გადიხარხარა, და ჭიკჭიტ ღვინო დაასხა, აღდგგრძელო ნინიკა და ანა ერთად, გადასცალა, მოაბრძანეა და შესძახა:

— ასე მტერი დაეცალოო—შენ გაგიმარჯოს, გიო!—გაუვსო ბოლაკა ჭიქა და უთხრა:

— აბა, გიო, გულიანად დალოცე!

— გიომ ღიმილით ჩამოართვა ჭიქა:

— ღმერთმა აღდეგრძელოს ნინეა, თუ ჩემი ქალი იმისი ყისმათი იყვეს, ერთმანეთს შეაბეროთო, თუ არა და ვინც იმათი იღბალი იყოს, იმათ შეაბეროთ!..

— ეე, ეგრე არ მიჯერია—სთქვა დათუამ და მახლობლათ მჯდომარე ცოლს უთხრა:

-- აბა, შენც ე გიოს ცოლსა და ქალს მიახმეი, დაიყოლიე ორივენი, თორე ვაი შენი ბრალი...

ბევრი იხუმრა დათუამ, ახუმრა გიოც და ამსაბობაში კარგა მთვრალები გაშორდნენ ერთმანეთს...

ა. არ—ლი.

(შემდეგი იქნება)

და ვიმედოვნებ, რომ მოვახერხებ ეკკლესია და სახელმწიფოო ერთმანეთს დავაშორო“-ო.

ᲑᲣᲚᲒᲐᲠᲘᲐ. გაზ. „Jiif“-ის სოფიელი კორესპოდენტი იუწყება,—ბულგარიის მთავრობამ ოთმანის სოფიაში მყოფ კომისიარის ხელით მიიღო ნოტა, რომელიც მეტად მკაცრის კილოთია დაწერილიო.

პორტა ბრალსა სდებს ბულგარიის მთავრობასა, — ჯერ-ოვანად არ ადევნებ თვალყურს საზღვრებსა და ამის გამო ბულგარიიდგან თანდა-თან ძლიერდება მაკედონელ მეამბოხეთა რიცხვი, იგზავნება სამხედრო სურსათ-იარაღი, ნაღმი და სხვაო. პორტა აცხადებს,—თუ ახლო მომავალშიეე არ მოეღო ბოლო ასეთს მდგომარეობას, სრული უფლება გვექნებაეი ვიფიქროთ, რომ ბულგარიის მთავრობა განგაკ სნადის ამასა, რომ საპირდაპირიოდ გამოგვიწვიოს, და ჩვენც იძულებულნი ვიქნებით უკიდურესს ღონისძიებას მივმართოთო. ამ ნოტას მეტად აუდელვებია ბულგარიის ერთა ერობა; უმაღლეს წრეებში ჭორნებენ,—ოსმალეთი მიზეზს ეძებს, რომ ბულგარიის ომი, გამოუცხადოს და ეს ბულგარიან ხელი შეეშალოს დიდ სახელმწიფოთა განზრახვასა—რეფორმების შემოღებისასაო.

ᲘᲜᲓᲝᲚᲘᲐ. საზოგადოებათა პალატას შეეკითხნენ მაროკკოს საქმეთა შესახებ. ლორდ კრანბორნმა ამის პასუხად განაცხადა,—მაროკკოს ჩრდილო ოლქები მეტად უსუფეშო მდგომარეობაშია, რადგან ძლიერი სარეფორმიუეო მდელვარებაა ამ მხარესაო.

გასულ კვირაშიმიღებულ ცნობებით, ჩრდილოეთისა და აღმოსავლეთის ტუმნი სულ ჯანყდნენენ. ტანჟერის მახლობლადაც აღელვებულია ხალხი, ასე რომ ტატუანსა და ტანჟერს შეა მიმოსვლა საშიშია. მაგრამაო,—სთქვა კრანბორნმა—უკანასკნელი ცნობები ცოტა უფრო სანუგეშოა. ჩვენს მთავრობას ჯერ არა შეუტყვია-რა, მიიღეს თუ არა, ტატუანში მცხოვრებ ინგლისელთაც წინადადება, რომ ქალაქიდან გავიდნენ. როგორც სჩანს, მაროკკოს სხვა ზღვისპირა ქალაქებში მცხოვრებ ევროპიელთ ჯერ არავითარი ხიფათი არ შემოხვევიათ.

დეპუტატ ჯინსონ ბოლუსის პასუხად, რომელმაც იკითხა,—ჰკადეს, თუ არა, ინგლისს თავიანი წარმომადგენელი ტატუანშიო,—კრანბორნმა განაცხადა,—ამ ნავთ-სადგურში არა ჰყავს ინგლისის კონსულიო; მაგრამ ნახევარ საათის შემდეგ კრანბორნმა განაცხადა,—შეცდომა მომივიდა, ტატუანში გვყავს კონსულიო.

— ტანჟერიდგან იუწყებიან,—არაკილადგან მოვიდა გემი „ჰერკულესი“, რომელმაც დიდძალი ლტოლვილნი მოიყვანა. მათ უთქვამთ, მთელს ოთხ დღეს ალყა გვერტყა 600 მეამბოხეთაგანმა. იგნი მხოლოდ მაშინ მოშორდნენ ქალაქს, როცა კარგა მოზრდილი თანხა მიიღეს სასყიდლადაო. ფეიერდგან მოსულ ამბებით, იქიდგან მაროკკოს ხეღერინის სამი რაზმი გალაშქრებულა ტაკისაკენ, რომელიც მეტად საშიშ მდგომარეობაშია თურმე.

— გაზ. „Djib“-ის სატყვით, იმ რკინის გზის გაყვანა, რომელსაც უნდა გადასჭიას მთელი აფრიკა კაპიდგან ქაირამდეც, მეტად ფერხდება იმის გამო, რომ მუშებს ხშირად მუსრს ავლებენ ლომგბიო, განსაკუთრებით დიდ-ძალი ლომი ბპუნგაოს ბუტეავიოს ოლქში; ამ დღეებში ლომი დასკვლიდა ერთს კარავსა და თან გაეტაცნა სამხრეთ-აფრიკაში მოსამსახურე ინგლისელი პოლიციელიო.

თეატრი და ხელოვნება

Ე. ᲗᲝᲚᲡᲢᲝᲘ. ოთხშაბათს, 23 აპრილს, აფიშებით გამოცხადებული იყო წარმოდგენის გამართვა, მაგრამ არ გაიმართა და სახოგადოება მოტყუებული დარჩა ისევე, როგორც იანვრის 8-ს, როდესაც შობის ხე უნდა გამართულიყო ღარიბთათვის უფასოდ.

წარმოდგენა მომავალ კვირას გაიმართა და მეტად უფერულად ჩაიარა. ზოგმა თავიანი როლი ცუდად იცოდა, ზოგი ქართულსაც ძლიეს ამბობდა. სუფლიორის ხმა-მაღალ აკვიროდ და აკაკუნს საზოგადოება უკიჟინებდა.

წარმოადგინეს, სხვათა შორის „დუელი“. დუელის დროს მოპირდაპირეთ არავითარი მღელვარება არ ტატუობდათ, გეგონებოდათ, სასიკვდილოდ-კი არა, სალხინოდ ეეშადებიანო.

გარდა ამისა თეატრში არეულობა იყო, არავინ თავის ადგილს არ იჯდა, თუმცა ბილეთების ფასი ორი მაურიდან მანეთამდის ადიოდა.

თელავში არიან რამდენიმე ქართულის სკენის მოყვარული ყმაწვილნი კაცნი, რომელთაც წარმოდგენის ნიჭიც და ლოდნაც შესწევთ. ჩვენის ფიქრით, ახლაც გამგეს ისინი უნდა მიმმხრონ და იმათთან ერთად იმოქმედოს, თორემ ისეთების ქართული სკენაზედ გამოყვანა, როგორც ქ-ნი მ—ვისი და ბ-ნი ა—ვია, ქართულ სკენისა და ენის დამახინჯებაა, მასხარად აგდება და სხვა არაფერი.

დამსწრე.

ნარკვევი

ლ. ნ. ტოლსტოის ეწვია ამას წინად სოფ. იასნაია პოლიანაში გაზ. Нов. Вр.-ს კორესპოდენტი ბელიაევი და დასტამბა გაზეთში თავისი საუბარი სახელ-განოქმელ მწერალთან.

— რა ეზრახის ბრძანდებიო მხტკვრ ბუნების სურათის შესახებო, ხან რ განსხვავ ეს სურათიო?—ჯეთს დ. ნ—ნს ბეჭდავეენ.

— როგორ არა, ამ სურათადან ეკადეეუნდი ფოტოგრაფია ეხსენ,—უპასუხა დ. ნ—ნმა.

— რას იტეეთ?

— ვრაფერს. მე კარგ ხანაა, რაც საზოგადოების კეთილდეეს ვარ და ადარასფერი მაკვირეეს.

ჩამოაგრდა შემდეგ ბაასი მაქსიმ გორკის ნაწერების, მისი ეგზერების, „ბოსიაკეების“ შესახებ.

— ხალხის აწერის დროს მასეოგაზი მე კაკეიანა ხიტრაეის ბაზარი, („ბოსიაკეების“ ბუდე) შეგობრედი განეწეობიდეს ემნდ „ბოსიაკეთან“ და აი, რას კეტეეეთ,—სოქეა დ. ნ—ნმა, თქეენ ბანეთო, ბოსიაკეები უნეალოდ ხალხია. ეს მართალი არ არის. გორკეც არ არის მართალი, როეა კანსაკეთრებით ადამიანეს ხოდმე ბოსიაკეების ჩაკერ ხასიათს. რასაკვირველია, მან შორისაც შეხვედეები კიბორტეეედ, კეჩნილ კიკეეს, მაკრამ ეს მათი ხასიათის ძირითადი თვისეეა როდეა. მე ბევრი მანახეეს მათ შორის ეკლეკეთადი, მშვიდობიანი კიკეეი. მე ვეეზიე გორკეს, კანსაკეთრებით მოეკლა ეერნდეეს ამ კარეეზეანსთვის და თავის ახად დრამაში ადეენაშა.

გორკის ეეხა ეზვენეების, რომ ბოსიაკეები დადეეშედი ხალხი როდეა, რომ მათ ფეხ-ქეეშ ეეფსკრეედი არ არის და ადეილად შეეძდეანთ, თე მოასერეეეს, მტკეიეე ხიკეკეზე დამეყრნენ, რადგან ეს ხიკეკეი ფეხ ქეეშ აქვთ. ეროი ამ-ბავი მახსოვს, ეროი ბატარა ბიჭი მიდიოდა სოფეეში დეეე და ოთხმა ჩაეარეა, მაკრამ დროზე ჩასეეეა ხელეი ორმოს კიდეს და ასე ეკადა ეთოეეეეზედან. ეთოეეეასს ეედაგ ეენოთი კიკი მიდიოდ ამ ეზით და ბატარა ბიჭსა ეეკეა სთხოვ. რას ეკეკანთ?—ეუთხრა მეხუთრეს ბატარა ბიჭსა,—ხახტი ორმოში, ორმოს ფსკერი მხოლოდ ხახეკეთი ორმანთ მასიდაზეეა ეეი ფეხ ქეეშა.

ბოსიაკეებმა რომ ჩამოვრდეეს დასაოეეა, მე ეოადეეოთეს ეს ეეეეთხეეეეეს ხოდმე; ხამდეადი ბოსიაკი, ცხორეეის ფსკერეზე რომ დეკეეეეა, ორ ადიანეეეეა, ხეეეის სიმშეიდეს ინკეკრკეეეს ხოდმე. იკი ორ ორის ეეეეეეეი ტეეედ ეეორეეა შაშეს და ოდეის, რომ ხიადკეი ეხეეოს ეკეეეეს, ფეეხ ქეეეეს, მხოდოდ ხახეეეეი ორმანთ მასიდაზეეეეეეე

მე არავინ მოახსოვს, მე მაინც გაკვირვებულებულ ვიმეორებ. საკვირველია კოლეგა და ლაპარაკი ბალბინის შრეკელსკაია ეარნი, რომელსაც ერთი უკანონო შეიდიც ჰქონდა.

გაკვირვარა, თუ არა ანტანანამ თავისს საკოლეგს თავისი სიაღვარმოფაც,—ეს არავინ იცის, მხოლოდ 27 მაისს, 1901 წ. დ. ოდიეში, ვიდრე ნის გუბერნიაშია, მთ ჯერი დაიწერეს.

ეს არა ჩვენებრივი ეფიდ-ქმარნი ძალიან თანხმობით სტეფოროვანენ თურმე, ერთმანერთი უფაკრდეთ და ეშეოფიდნი იყენენ თავიანთი ბალეს. მაგრამ მთი შეეფარა ცხოვრება ზემოხსენებულმა უბედურებამ დაარღვია. ეხლა ანტანანა ციბუდეკსკაია—შეიბეოვანეთ ბასეხისეკენაშია მიეცემული და მის ხელხეკ სოქმე ეეეეე სწორმაეს სასამრა თფოში.

—

უკოლობის საფინანსოდეგო კანონი.

კანონანის საკანონმდებლო საკრებულოს უნდა შეშიიღოს უეფოდობის საკანონმდებლეგდ კანონი. ამ კანონის ძალით ამ კიეს, რომელიც ეკანონრთოდა და 45 წლიდან 65 წლამდის ცოდს ან შეირთავს, წელიწადში 25 დოლარი (50 მანეთი) გაეხდება ჯარიმად. ამდენსავე ჯარიმის გადიხდის წელიწადში 35—50 წლის კეფოხოვარი ქალი. ამ ეკანონად შეეროვანი ფული სეოდეეს მოახარდეა. ამ კანონის პროექტი არავფრის ამბობს, რაგორ მოექცეფიან ამაო, ვინც ერთეულ შეეფდეგ-ბაინ და უდამაეკი საკვდილი მეეფდეს გამოცდის ცოდ-ქმრობის უდეფდიგან, უნდა გიბეფდინთმთ, რომ კანონი მთაც ვიდებეფდეთ გახდის ხედმეკონოდ ქორწინეანის ადნიშნულ ეადმდეს; წინასიდმდეკ შემოხვეკეაში ჯარიმა მთაც გაეხდებეთ.

ფერილი

რედაქციის მიმართ.

ბატონო რედაქტორო!

ამის წინად კაზ. „ივერია“-ში ანად ამბავი გამოგცხადებული ეოო, რომ ეკიანთი ქუნა ტეტდ ეეტერინოდ ირის დატოვებულიო. ამ ქუჩის შესახებ ბეეფრკეკ სხვა ეაზეფეებიაც ეეო ლაპარაკი, ისეეეებოდნენ ამ ქუჩაზედ მცხოვრებელნი, უშეეფდო რომე ამ ქეეტის, მაგრამ, როგორც სჩანს, ეეეეკ ეს ეეკანა და ეოეოდეეს დდეეეა დარბა და კიდეკეკ დარხეეს მეკონი ხმად მდდდდდდდდ ეკანთანა მინ. ეს ქუნა ეიგ ეეკ ქადაქეია ეოქმეეეედი, ოქეეე ეოდოეთხსეკ ეპრთხეეტია და დადდ ქუნა ოდეკინა, სხვენი სუეეეეოსა, ეაგრამ ეანეტ ირავინ არ ეახრეეს, რომ ეს ქუნა ეოკორწედეეეედეეეო და კეკეეეეტდეეეო; რომ ეტეტრეთ ხადნი არ ახრჩობოდეეს;ირავინ ეახრეეს და დდეეეეკ ჭეხრეეეკეეს, რომ ოდრთ-ოოდრთეეეს და ოორთეეეში თეეეპრს და ეთსეეს არ ეატეეეეკდეეს მეეეეკდეედეეეე